

Op het land van de maatschap Kuipers-Pijnenburg in het Brabantse Haaren bouwt Rovero een nieuw type kersenoverkapping. Bijzonder hieraan is dat deze goed doorlucht, waardoor de temperatuur binnen niet te veel oploopt terwijl tegelijk de toegang is geblokkeerd voor de suzuki-fruitvlieg en voor op kersen beluste vogels.

Auteur: Bart Mullink

Oprolbare overkapping met folie en fijn gaas geeft kersenvomen lucht

Rovero-kas beschermt zonder oververhitting

De overkapping van Rovero bij de Haarens fruitweker heeft een oprolbaar dek. Op zichzelf niet bijzonder, maar wel is bijzonder dat het dek bestaat uit een deel folie en een deel insectengaas die separaat van elkaar op- en af te rollen zijn. Een oprolbare overkapping die dicht gaat in de kersenperiode, is al langer een trend in deze tak van fruitteelt. Een die in Nederland na een forse neergang al een paar decennia

een wederopstanding beleeft, vooral dankzij smakelijke en productieve nieuwe rassen. In laagstamvorm leveren ze een hoge productie van uitstekende kwaliteit. De bescherming door foliekassen draagt flink bij aan het resultaat. Opvallend aan de drie meter brede kappen van de nieuwe Rovero-overkapping in Haaren is de verticale zijde in het dek die is voorzien van oprolbaar insectengaas in plaats van folie.

De kas ziet er duidelijk anders uit dan die met de symmetrische bogen die de folieoverkappingen doorgaans kenmerken. Met een verticale zijde aan elke kap ontstaat een vorm die doet denken aan de karakteristieke sheddaken van fabriekshallen. Het insectengaas in de verticale zijde is zeer fijnmazig, opdat de uit Azië afkomstige suzuki-fruitvlieg zo veel mogelijk wordt gestopt. De vorm van het dak zorgt voor een

goede doorluchting. Die voorkomt dat de temperatuur tijdens zonnige zomerdagen te hoog oploopt. Ook op minder warme dagen is het trouwens prettig als het doorwaait. Dit vermindert de kans op schimmelinfecties.

Exoot

De suzuki-fruitvlieg is een invasieve exoot. Hij is nog maar recent in Nederland en bezorgt menig fruitkweker nu al hoofdbrekens. Het diertje heeft het gemunt op kersen en ook andere zachtfruitsoorten, zoals bramen, frambozen en bessen, zijn er niet veilig voor. Anders dan de inheemse fruitvlieg, die leeft van rot-tend fruitafval, gaat deze ook het rijpende fruit aan de bomen te lijf. Het is voor Jan van Hemert van Rovero een reden temeer om te verwachten dat folieoverkappingen nog meer standaard zullen worden in de Nederlandse fruitteelt. 'Hagelnetssystemen voor appels en peren, folie en vliegen- en vogelgaas voor zachtfruitsoorten zoals frambozen, bramen en bessen. En ook bij de buitenteelt van aardbeien wordt steeds meer gekozen voor vormen van bescherming.' In de kersenteelt ziet hij dat overkappingen al helemaal vanzelfsprekend zijn geworden. Ik heb geen nieuwe kersenboomgaarden geplant zien worden zonder. 'Supermarkten vragen tegenwoordig ook als eerste, als je zaken met ze wil doen, of je de kersen onder kappen teelt. Zo niet, dan kopen ze die niet bij jou in.'

Om regenschade aan de rijpende kersen te voorkomen, moeten de kappen na de bloeiperiode, in de loop van mei, dicht. Ze blijven dan dicht tot de oogstperiode voorbij is. Enigszins afhankelijk van het ras, is dat in de loop van augustus. De Haarensse kwekerij mikt ook op de voorkoming van nachtvorstschade aan de bloesem in het vroege voorjaar en sluit daarom de overkapping al eind maart.

Rovero heeft het afgelopen decennium met zijn oprolbare foliekassen een flinke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling dat, in Nederland en ook daarbuiten, de kersenteelt toegedekt is gaan plaatsvinden. In eerste instantie ter bescherming tegen regenschade. De kwaliteit van de teelt is dankzij de overkappingen toegenomen, maar kwekers kregen er wel een probleem bij: oververhitting onder de aan de bovenkant hermetisch gesloten forse oppervlakken. 'We kregen steeds meer verzoeken van kersenkwekers of we niet wat anders konden leveren, omdat het ze te heet werd onder de kappen.'

Hoogte

Het oververhittingsrisico speelde bij het Haarensse bedrijf extra, omdat de gemeente in de omgevingsvergunning een maximale hoogte voorschrijft van drie meter in plaats van de in deze teelt meer gebruikelijke vier meter. Met een traditionele, aan de bovenkant volledig

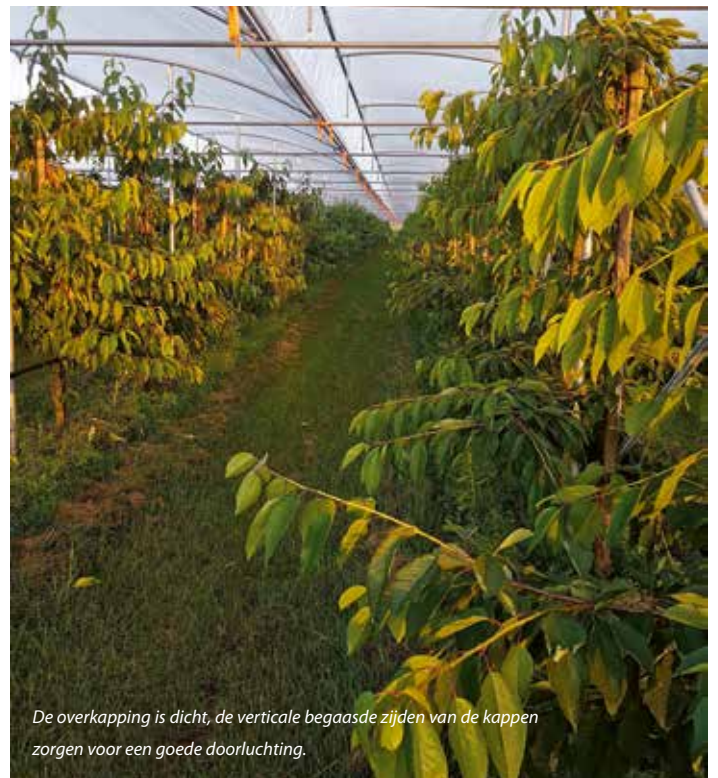
dichte, folieoverkapping zou de temperatuur bij zo'n geringe hoogte extra snel oplopen. De gebruikelijke opzet, waarbij de volledige oppervlakte aan de bovenzijde dichtgaat, zou tot problemen kunnen leiden. Weliswaar komt er vanaf de zijkanten wat doorluchting, maar dat zou te weinig zijn. Nu krijgt de kweker behalve vanaf de zijkanten dus ook van bovenaf volop verse lucht in de kas. Die zijkanten worden trouwens ook dichtgemaakt met vliegengaas, net als het dak van de corridor die langs de boomgaard loopt.

Nu het najaar aanbreekt en het foliedak veilig is opgerold, is het voor kweker Toon Kuipers snoeien geblazen en wel zodanig dat de bomen onder de maximale hoogte blijven. Ze zijn vorig voorjaar geplant en gaan komend seizoen voor het eerst volop produceren.

Praktijk

Achteraf is de kweker er niet rouwig om dat hij zo weinig omhoog kan. 'Wat zou ik hoger moeten zoeken?' klinkt het retorisch. 'Je moet er toch van de grond af bij kunnen.' Een collega die hij sprak, vertelt hij, die de bomen hoger had laten groeien, was daar achteraf niet blij mee. Voor de pluk had die een hoogwerker nodig die telkens moest worden verzet om verder te kunnen. 'Dat is veel extra arbeid. Die bovenste kilo wordt duur,' valt zijn eega en partner in het bedrijf Ria Kuipers hem bij. Toch,

De vorm doet denken aan de karakteristieke sheddaken van fabriekshallen

De overkapping is dicht, de verticale begaasde zijden van de kappen zorgen voor een goede doorluchting.

Met de verticale zijde die iedere kap heeft aan één kant, ontstaat een sheddakachtige vorm.

Insectengaas sluit ook de zijanten van de kas af voor de suzuki-fruitvlieg.

dat snoeien om de bomen laag te houden, kan natuurlijk ook in een hogere kas. 'Belangrijk is vooral dat we met de vereiste geringere hoogte voldoende doorluchting krijgen.' Het nieuwe systeem heeft zich de afgelopen tijd al in de praktijk kunnen bewijzen. 'We hebben de kappen gesloten en ondanks de extreme hitte op een aantal dagen, is niets verbrand,' zo stelt zij tevreden.

Ze zat eventjes in de rats over een ander aspect van het weer: een zomerstorm stak op, met zwaar onweer en rukwinden. 'Ik ben bezorgd gaan kijken maar er bleek niets te zijn gebeurd.' Volgens Van Hemert kan de overkapping wel

wat hebben. 'De verzinkte stalen buizen en profielen in het frame vormen een solide geheel. Ze zijn verbonden in alle richtingen met allerlei kruisverbanden. In het qua weer slechtere deel van het jaar, najaar en winter, is de overkapping bovendien geopend en dus veel minder kwetsbaar. Maar ook in de zomer kun je weleens een storm hebben, dus moet hij toch daartegen bestand zijn.'

Voor Kuipers is de kersenteelt een nog jong onderdeel van het bedrijf. Op een veld van één hectare heeft hij anderhalf jaar geleden tien verschillende moderne kersenrassen geplant. Supermarkten die hem onder andere kenden als lokale leverancier van aardbeien, vroegen hem of hij geen kersen kon leveren, verklaart hij hoe hij op het idee kwam. Dit soort rechtstreekse verkoop is, net als de verkoop aan huis, aantrekkelijk vanwege de betere prijzen. Het is een mooie opsteker, want het gestaag groeiende aanbod wordt weliswaar opgenomen door de markt, maar komt de prijsvorming op de veiling en bij contractteelt minder ten goede. Voor de klandizie is de rechtstreekse verkoop ook aantrekkelijk, vanwege zowel de prijzen als de kwaliteit, die gebaat is bij korte aanvoerlijnen.

Vergunning

Kuipers was er wat hem betreft veel eerder mee begonnen, maar het kostte hem moeite bij de gemeente een vergunning te krijgen. 'Eerst mocht het niet. Later, een paar jaar geleden, toch. Mits de kas niet hoger werd dan drie meter.' Een overkapping is, weet hij goed, noodzakelijk voor de bescherming tegen regen, suzuki-fruitvliegen en vogelvraat. 'Je kunt de kersen eronder wat langer laten hangen waardoor ze groter worden. Zo krijg je meer kilo's. Doordat ze rijper worden geplukt, zijn ze ook lekkerder.' Hij zag verschillende berekeningen over kosten en baten, maar het alternatief, geen overkapping, bleek voor hem geen optie. 'Je krijgt schade, schade en nog eens schade. Ga dan maar beter mais zaaien.'

De uit Azië afkomstige suzuki-fruitvlieg pakt het rijpende fruit al aan de boom

Be social

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/article/30835/oprofbare-overkapping-met-folie-en-fijn-gaas-geeft-kersebomen-lucht